

ТАҚРИЗ

ба автореферати **Накимов Сафаррахмат Пиракович** дар мавзӯи «**Бозори гӯшт ва механизми танзими давлатии он (дар асоси маводи хочагии кишлоки Ҷумҳурии Тоҷикистон)**», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи таҳассуси **08.00.05 - Иқтисодиёт ва идоракунии хочагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, мучтамаъҳо (МАС ва кишоварзӣ) пешниҳод шудааст**

Дар шароити муносири инкишофи дигаргуниҳои бозорӣ барои Тоҷикистони имрӯза дастрас шудан ба рушди устувори иқтисодӣ масъалаи бениҳоят муҳим гардидааст. Аз ҷумлаи масъалаҳои мубрами муосир масъалаи рушди бозори гӯшт ба ҳисоб меравад.

Аз ин ҷост, ки тадқиқоти мазкур ҷабҳаҳои гуногуни ташаккул, рушди бозори гӯшт ва механизми танзими давлатии онро дар бар гирифта, омӯзиши назариявӣ ва услубии мушаххасро талаб мекунад. Маҳз аз ҳамин нуқтаи назар мавзӯи рисолаи илмии **Накимов Сафаррахмат Пираковичро зарурӣ ва замонавӣ** ҳисобидан мумкин аст.

Ба унвонҷӯ донишҷӯи объект ва предмети мавзӯи тадқиқот имкон дод, ки ба мақсади худ дар асоси иҷрои вазифаҳои гузашташуда ноил гардад. Инчунин, систематизатсияи мафҳуми бозор ба тадқиқоти мазкур замина фароҳам овард, ки хусусияти он дар шароити иқтисодиёти муосир муайян карда шавад.

Дар автореферат муаллиф қайд намудааст, ки дар оғоз ислоҳоти муносибатҳои аграрӣ ва равишҳои он бе асосноккуниҳои зарурӣ анҷом мепазирад, ки ин ба талафи хӯрокворӣ ва зиддиятҳои назаррас оварда мерасонад.

Ба ақидаи муаллиф, дар мамлакат бо вучуди тағйироти солҳои охир дар корхонаҳои хочагии деҳот захираи майдонҳои кишт кам шуда, вазъи молиявӣ аксари корхонаҳои кишоварзӣ мураккаб боқӣ мемонанд ва аксари онҳо пардохтнопазир гашта, қарзи кредиторӣ онҳо меафзояд.

Дар баробари ин чунин зикр гардидааст, ки яке аз соҳаҳои муҳими кишоварзӣ – чорводорӣ, пеш аз ҳама, чорводорӣ гӯшти ба ҳисоб меравад. Дар раванди ислоҳот он бӯҳрони амикро паси сар қард.

Ба ақидаи муаллиф сабабгори он яз як тараф суст мутобик гаштани соҳа ба шароити бозор, аз тарафи дигар, қарорҳои на он қадар дурусти ҳукумати шаҳру ноҳияҳо дар бобати ислоҳоти соҳаи кишоварзӣ мебошанд.

Автореферат дар худ таҳлили ба таври илмӣ асосноккардашуда ва далелҳои зиёди амалиро оид ба асосҳои илмии ташаккули бозори хӯрокворӣ, макони барқарорӣ бозори гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ, ҳамчунин механизми танзими бозори гӯшт, таҳлили динамикаи вазъи имрӯзаи бозори гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ, инчунин ҳолати имрӯзаи истеҳсоли гӯшт ва қарқарди он, стратегия ва тамоюлҳои таъмини аҳоли бо гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ, самаранокии иқтисодии истеҳсоли гӯшт ва маҳсулоти гӯштиро дорад.

Ин ба муаллиф имкон додааст, ки роҳҳои мукамалгардони

механизмҳои танзими давлатии бозори гӯшт, масъалаҳои истехсоли маҳсулоти рақобатпазирро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намояд.

Дар хулоса натиҷаҳои асосии тадқиқот, ки бешубҳа ҳиссаи унвонҷӯ ба рушди иқтисодии кишоварзӣ гузошта шудааст, ҷамъбасти худро ёфтааст.

Баробари ин, дар автореферат баъзе норасоӣҳо ба ҷашм расиданд:

1. Модели коркарднамудаи К. Макконнел ва С. Брюро унвонҷӯ ҳамчун нишонаҳои хоси модели бозори маҳсулоти чорводорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон овардааст (ҷадвали 1, сах. 9 автореферат), лекин бо назардошти шароити имрӯза бозори маҳсулоти чорводорӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон хусусият ва аломатҳои ба худ хосро дорост, ки ба ин модел мутобиқ намулдан мушкил аст;

2. Дар элемент (унсур)-и сеюми навоари илмӣ унвонҷӯ кайд кардааст, ки дар асоси таҷрибаи мамлакатҳои хориҷӣ намунаи мувофиқи бозори гӯшт барои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардидааст (сах. 5 автореферат), аммо дар автореферат ин пешниҳод оварда нашудааст;

3. Дар автореферат методикаи ҳисобкунии нархҳои кафолатноки гӯшт ва механизмҳои танзими нархии бозор нишон дода нашудааст (унсурҳои чоруми навоари илмӣ). Хуб мешуд, ин масъалаҳо қадам ба қадам ба таври мушаххас аз ҷониби унвонҷӯ пешниҳод гарданд.

Бо вучуди мавҷудияти ин норасоӣҳо дар умум кори тадқиқотӣ анҷомёфта ба ҳисоб рафта, дорои ҷамъбаст ва пешниҳодоти хеле арзишманд, навоари бешубҳаи илмӣ ва дар амал муфид мебошад.

Умуман, диссертатсия дар мавзӯи «Бозори гӯшт ва механизми танзими давлатии он (дар асоси маводи хоҷагии кишлоки Ҷумҳурии Тоҷикистон)» ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ буда, тавсия дода мешавад, ки он кори илмӣ асоснокгардидаи байтмомрасида ҳисобида шуда, дорои ҳалли масъалаи аҳамияти илмидошта ба шумор рафта, ба диссертант Накимов Сафарраҳмат Пиракович додани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодӣ ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодӣ, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, муҷтамаъҳо (МАС ва кишоварзӣ) мумкин аст.

**Мудир кафедраи назарияи иқтисодӣ,
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор**

Раҳимов А.М.

735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Суғд, ш. Хучанд,
Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон
микр-н 17, хонаи 1, www.tsulbp.tj; E-mail: Latif_58@mail.ru
Тел. +992 92 774 84 63

